

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ О.І. Гура
_____ 2019 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	БАКАЛАВР	МАГІСТР
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	071 «Облік і оподаткування»	071 «Облік і оподаткування»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	«Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством»	«Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством». «Оподаткування»
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з обліку і оподаткування	Магістр з обліку і оподаткування

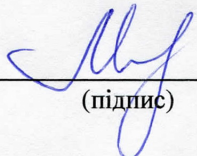
Запоріжжя, 2019

РОЗРОБЛЕНО кафедрою обліку, аналізу, оподаткування та аудиту факультету економіки та менеджменту Інженерного інституту Запорізького національного університету

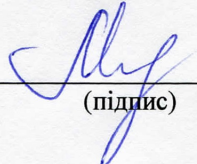
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доцент, к.е.н. Феофанов Л.К.
(ПІБ, посада, наук. ступінь, вчене звання)

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ обліку, аналізу, оподаткування та аудиту «16» квітня 2019 р., протокол № 5.

Завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту

<u>доцент, д.е.н.</u> (наук. ступінь, вчене звання)	 (підпис)	<u>Меліхова Т.О.</u> (ПІБ)
--	---	-------------------------------

Схвалено науково-методичною радою факультету економіки та менеджменту
Протокол від «17» квітня 2019 р. № 2.

Голова НМР факультету	 (підпис)	<u>Меліхова Т.О.</u> (ПІБ)
-----------------------	---	-------------------------------

ВСТУП

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки, системність, безперервність та послідовність змісту і завдань навчальних і виробничих практик спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньої програми «Облік і оподаткування».

Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі освітньо-професійної програми (Пр. №__ від _____ Вченої ради ЗНУ) та відповідає стандартам вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Комплекс навчальних і виробничих практик спрямований на формування умінь, навичок, компетенцій, що відповідають кваліфікації, яку отримує здобувач вищої освіти на кожному освітньому рівні та дає можливість займати відповідні посади

Ступінь вищої освіти

бакалавр

Спеціальність

071 «Облік і оподаткування»

Спеціалізація (за наявності)

Освітня програма

«Облік і оподаткування»

Професійна кваліфікація (за наявності)

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
1	Навчальна практика	3	ПАТ «Дніпроспецсталь», КБ «Приватбанк», ТОВ ЗЛМЗ	Практикант	здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність працювати в команді; здатність працювати автономно; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність бути критичним та самокритичним; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
2	Виробнича практика	6	ПАТ «Дніпроспецсталь», ТОВ ЗЛМЗ, індивідуальні договори практики	Практикант, стажер	використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів; розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування; застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання; здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій;

					здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування; здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
--	--	--	--	--	--

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна практика

Метою навчальної практики є підготовка студентів до вивчення спеціальних дисциплін з обліку, аналізу, оподаткування і аудиту.

Завданням навчальної практики є набуття нових знань, на базі яких будуть отримані фундаментальні та прикладні знання для проведення різноманітних досліджень, компетентного та відповідального вирішення задач, передбачених навчальною програмою.

У результаті проходження практики студент повинен

знати:

- історію підприємства;
- специфіку роботи та робоче місце бухгалтера;
- правила техніки безпеки та внутрішнього розпорядку;
- склад та функції економічних служб підприємства;
- специфіку роботи бухгалтером.

вміти:

- складати графік обігу окремих бухгалтерських документів;
- складати основні бухгалтерські журнали та відомості;

Виробнича практика

Метою виробничої практики за спеціальністю 071 «Облік та оподаткування» є формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретного виробництва, оволодіння сучасними методами обліку та аналізу господарської діяльності, формами організації праці.

Завданням виробничої практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін та практичних навичок, ознайомлення безпосередньо на підприємстві або установі з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва, відпрацювання вмінь і навичок з виконання робіт бухгалтерії, а також збір фактичного матеріалу для виконання курсових робіт.

У результаті проходження практики студент повинен

знати:

- предмет та методи бухгалтерського обліку;
- основні поняття та принципи бухгалтерського обліку;
- основні нормативно-правові акти, які регламентують облік;
- ступінь відповідальності за неналежне ведення бухгалтерського обліку;
- порядок складання, подання й оприлюднення фінансової звітності;
- користувачів облікової інформації;
- розуміти економічну сутність показників бухгалтерського обліку, їх місце та роль в оцінюванні діяльності підприємства.

вміти:

- користуватися законодавчо-інструктивними матеріалами, які безпосередньо впливають на ведення бухгалтерської звітності;

- визначити об'єкти обліку та звітності;
- готувати облікову інформацію й відображати її на рахунках та регістрах бухгалтерського обліку;
- забезпечувати достовірність облікових даних, виправляти помилки;
- складати фінансову звітність
- використовувати облікову інформацію для встановлення факторів, які впливають на економічні показники діяльності.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Навчальна практика

Навчальна практика є продовженням навчального процесу, де студенти мають можливість ознайомитися з особливостями майбутньої професії та особливостями підготовки фахівців з обліку і оподаткування. Проходження практики складається з наступних етапів:

– ознайомлення з промисловим підприємством, його виробничою і організаційною структурою здійснюється шляхом проведення оглядової (ввідної) лекції і екскурсії по підприємству. У лекції приводяться довідкові дані історії підприємства, техніко-економічні і фінансові показники, даються характеристики сировини, матеріалів, устаткування і готової продукції, демонструється бізнес-план і технологічні схеми, розглядаються основні напрями структурної перебудови і реформування.

– ознайомлення с формою спеціалізації підприємства, його основних виробничих цехів відбувається шляхом проведення екскурсії в основні цехи, де студент вивчає особливості конструкцій устаткування, його планування і розміщення, спостерігає за процесом виробництва на певних агрегатах і робочих місцях, вивчає технологічні схеми. Екскурсії проводяться у супроводі фахівця-керівника практики від підприємства. Студентові демонструють роботу агрегатів, показують сировину, готову продукцію.

– ознайомлення з системою оперативного обліку і контролю господарських операцій, а також ознайомлення із складом і функціями бухгалтерії підприємства в цілому і бухгалтерською службою в цехах здійснюється шляхом вивчення роботи бухгалтерії підприємства в цілому і, зокрема, по цехах основного і допоміжного виробництва, вивчення планово-звітної і фінансової документації по підприємству, а також по цехах, ділянках, службах.

– вивчення складу і функцій відділів підприємства, посадових обов'язків керівників і фахівців вимагає від студентів відвідин відповідних відділів і ознайомлення з «Положеннями» відділів і посадовими інструкціями. Необхідно вивчити схему прийому обробки і передачі інформації, використання її в обліку, вживання ПЕВМ, склад нормативною, плановою, звітною і іншої документації, систему обліку, контролю і аналізу господарських операцій, оперативність використання їх в управлінських рішеннях.

– підбиття підсумків та написання звіту.

Виробнича практика

Базами практики можуть бути середні та великі промислові підприємства різних форм власності, а також інші підприємства, які мають в своєму складі кваліфікованих фахівців з обліку і оподаткування.

В основі виробничої практики є вивчення студентами праці бухгалтерів, аудиторів та податківців та ознайомлення з їхніми функціональними обов'язками на підставі посадових інструкцій, вивчення аспектів організаційного устрою підприємств різних напрямів діяльності та форм власності.

Під час проходження виробничої практики студент повинен виконати індивідуальне завдання та скласти звіт з практики.

Проходження виробничої практики повинно відповідати календарному плану виробничої практики (таблиця 1).

Таблиця 1 – Орієнтовний календарний план виробничої практики

№	Назва виду діяльності	Термін виконання
Ознайомлення та вивчення:		
1	Ознайомлення з історією підприємства	*
2	Ознайомлення зі специфікою роботи та робочим місцем	*
3	Ознайомлення з правилами техніки безпеки та внутрішнього розпорядку	*
4	Знайомство зі складом та функціями економічних служб підприємства	*
5	Знайомство з формами фінансової звітності та формування інформаційної бази	*
6	Складання з керівником від підприємства плану – графіка проходження практики	*
7	Знайомство з колективним договором підприємства та обліковою політикою	*
8	Робота на робочому місці, збір необхідної інформації для виконання індивідуального завдання	*
9	Знайомство зі специфікою та отримання професійних навиків роботи бухгалтером	*
10	Виконання завдань керівництва щодо здійснення виробничого процесу	*
11	Виконання індивідуального завдання у відповідності з програмою та графіком практики	*
12	Ведення встановленої звітності, оформлення необхідних документів	*
13	Складання звіту з практики з висновками та пропозиціями щодо вдосконалення організації облікового процесу	*

* Визначається керівником практики від кафедри

Ступінь вищої освіти

магістр

Спеціальність

071 «Облік і оподаткування»

Спеціалізація (за наявності)

Освітня програма

«Облік і аудит». «Оподаткування»

Професійна кваліфікація (за наявності)

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння, (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
1	Переддипломна практика	6	ТОВ ЗТМК, ПАТ «Дніпроспецсталь», ТОВ ЗЛМЗ, ПАТ «Запоріжжє», ПАТ ЗТР, індивідуальні договори	Практикант, стажер	здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу; здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства; здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків; здатність використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності; здатність формувати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою виробничої і переддипломної практики є формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретного

виробництва, оволодіння сучасними методами обліку, аналізу та аудиту господарської діяльності.

У результаті проходження практики студент повинен

знати:

- організацію первинного обліку;
- практичні методи заповнення усіх форм звітності;
- розрахунок фонду заробітної плати
- методи аналізу фінансової звітності підприємств

вміти:

- складати науковий звіт
- аналізувати дані економічної інформації, документації з основних показників з метою їх удосконалення;
- виконувати попередні дослідження фінансово-господарчої діяльності підприємства шляхом аналізу виконання планів і динаміки його основних показників за три роки
- вимірювати і вести облік виконаних обсягів робіт, витрат усіх видів ресурсів і розробляти заходи зниження витрат;
- складати та обробляти документи усіх форм та видів звітності
- аналізувати підсумки господарчо-економічної діяльності підприємства;
- викривати резерви зниження витрат і поліпшення ефективності виробництва.

Завданням виробничої і переддипломної практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін та практичних навичок, ознайомлення безпосередньо на підприємстві або установі з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва, відпрацювання вмінь і навичок з виконання робіт бухгалтерії, а також збір фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи магістра.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика студентів – це невід'ємна складова навчального процесу з теоретико-практичної підготовки фахівців з повною вищою освітою зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітніми програмами «Облік і аудит» та «Оподаткування».

Переддипломна практика проводиться після завершення теоретичного курсу в Інженерному інституті ЗНУ й затвердження теми кваліфікаційної роботи магістра. Практика передбачає одержання необхідного та достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до рівня вищої освіти «магістр». Зміст програми практики відповідає навчальному плану спеціальності і кваліфікаційній характеристиці магістрів зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і оподаткування». Базовими теоретичними дисциплінами для проходження переддипломної практики є «Бухгалтерський облік», «Управлінський облік», «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік II», «Фінансовий аналіз», «Аудит».

Самостійна теоретична підготовка, переддипломна практика та написання кваліфікаційної роботи поєднані в часі й регламентуються відповідним графіком навчального процесу. Тривалість практики за навчальним планом – 4 тижні.

Переддипломна практика студентів є найважливішою частиною підготовки висококваліфікованих фахівців і проводиться на підприємствах, в організаціях і установах всіх організаційно-правових форм, що здійснюють свою діяльність у всіх сферах і галузях національної економіки. II ЗНУ має постійні договори на підготовку магістрів і базові місця практики у м. Запоріжжя. З метою збільшення місць практики

можуть використовуватися небазові підприємства за підготовленими кафедру індивідуальними угодами.

До початку практики студенти проходять інструктаж з порядку її проходження, кафедра забезпечує студентів програмами та завданнями практики.

Проходження виробничої і переддипломної практики повинно відповідати календарному плану виробничої і переддипломної практики (таблиця 2).

Таблиця 2 – Орієнтовний календарний план виробничої і переддипломної практики

№	Назва виду діяльності	Термін виконання
Ознайомлення та вивчення:		
1	Ознайомлення з історією підприємства	*
2	Ознайомлення зі специфікою роботи та робочим місцем	*
3	Ознайомлення з правилами техніки безпеки та внутрішнього розпорядку	*
4	Визначення стану справ на підприємстві за темою індивідуального завдання	*
5	Знайомство з формами фінансової звітності та бухгалтерської звітності	*
6	Знайомство з колективним договором підприємства та обліковою політикою	*
7	Ознайомлення з документацією підприємства за темою індивідуального завдання	*
8	Виконання завдань керівництва щодо виконання професійних обов'язків	*
9	Виконання індивідуального завдання у відповідності з програмою та графіком практики	*
10	Підготовка пропозицій щодо удосконалення діяльності підприємства відповідно до індивідуального завдання	*
11	Складання звіту з практики з висновками та пропозиціями щодо вдосконалення організації облікового процесу	*

* Визначається керівником практики від кафедри

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

- *від Інженерного інституту ЗНУ*: керівник практики кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, які забезпечують проведення практики, заступник декана факультету економіки та менеджменту ІІ ЗНУ з навчальної роботи, декан факультету економіки та менеджменту ІІ ЗНУ;
- *від бази практики*: керівник практики від бази практики

Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються робочими програмами практик.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є звіт студента про проходження практики та щоденник практики. Інші види звітної документації визначаються робочими програмами практик, за пропозиціями випускових кафедр та затверджуються радами факультетів.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи студентів під час проходження практик визначаються робочими програмами практик. Підсумки практик підводяться керівниками практики від кафедр на підставі оцінювання роботи студентів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практик відбувається на підсумкових конференціях. Результати практик обговорюються на засіданнях кафедр, науково-методичної та вченої ради факультету економіки та менеджменту.